

Punct de vedere privind elaborarea Strategiei Energetice Nationale

Ministerul Energiei a demarat procedura de consultare publica privind Strategia Energetica Nationala 2016-2030. In urma prezentarii publice a documentelor privind structura de coordonare si decizie si a modului de lucru aferente proiectului de elaborare a Strategiei Energetice Nationale din data de 27 ianuarie a.c., , respectiv a Minutei publicate in urma acestei intalniri (<http://energie.gov.ro/32-de-organizatii-au-participat-la-prima-intalnire-informativa-pe-tema-strategiei-energetice-nationale/>)

constatam urmatoarele:

- **A fost omisa tocmai propunerea repetata a participantilor de a include consumatorii (marii consumatori, consumatorii casnici) In cadrul Comitetelor Director si Consultativ, respectiv al grupelor de lucru.**

In reconsiderarea rolului cheie al consumatorilor In elaborarea, acceptarea si aplicarea Strategiei Energetice, avem in vedere si urmatoarele:

- **Doar interesul public – manifestat sub forma bunastarii consumatorilor – reprezinta temeiul legal al reglementarii tarifelor si pietelor energetice.**

Este suficient sa amintim cu titlu de exemplu, ca in domeniul energiei electrice, serviciile reglementate (tarife de transport, distributie, servicii de sistem) ajung si la peste 50% din pretul final iar piata de energie electrica – aparent libera – este grevata major de influenta schemelor suport.

- **Legitimitatea reala a Strategiei Energetice ca document de politica economica a Guvernului, va veni doar din acceptarea ei la nivelul consumatorilor (industriali, casnici) care sunt, in final, cei care vor suporta costul deciziilor luate In baza acesteia.**
- **A fost omisa si propunerea de a construi platforme de dezbatere online pentru fiecare din tematicile stabilite (electricitate, gaze naturale, energie termica etc) care sa permita participantilor cunoasterea si intelegerea opiniilor celorlalti.**

Consideram ca realizarea acestor platforme online de dialog ar servi obiectivului transparentiei consultarii publice si realizarii unei negocieri eficiente intre partile interesate.

- La data Intalnirii fusesera deja stabilite componentele Consiliilor Director si Consultativ, respectiv a scenariilor de strategie care ne-au fost prezentate ca ipoteze de lucru deja asumate. Ca urmare a acestui proces opac de decizie publica au rezultat urmatoarele:

➤ **Supra-reprezentarea institutionala a companiilor din domeniul energetic**

Aceste companii apar in mai multe ipostaze In structurile de coordonare/ conducere si grupele de lucru asociate proiectului de Strategie Energetica; concomitent, consumatorii nu apar in niciuna din aceste structuri.

De exemplu, Transelectrica – implicit si interesele Transelectrica – este reprezentata prin 3 directori In Consiliul Director iar In grupa de lucru dedicata energiei electrice participa In nume propriu, ca

transportator de energie, dar si prin mai multe structuri asociative din care face parte, cum ar fi ACUE sau APER.

La fel, furnizorii de electricitate participa in grupele de lucru in nume propriu dar si prin numeroasele structuri asociative dedicate cum sunt ACUE sau AFEER.

➤ **Sub-reprezentarea consumatorilor de energie, fie industriali fie casnici.**

In fapt, in structurile Consiliilor Director si Consultativ si grupelor de lucru nu apare niciun consumator de energie electrica, gaze sau energie termica nici in nume propriu si nici prin structurile asociative. Mai mult, constatam ca nici macar Minuta Intanirii nu mentioneaza aceste propuneri facute public si sustinute de cei prezenti.

In conditiile in care, in final, consumatorii vor suporta toate costurile deciziilor, reglementarilor sau politicilor energetice, incluse sau nu in Strategia Energetica, este de neinteles aceasta omisiune si de ne-explicat continuarea ei.

➤ **Supra-promovarea unui singur institut de cercetare.**

In conditiile in care In sectorul energetic sunt mai multe institute de cercetare cu lunga traditie si reputatie recunoscuta este de neinteles promovarea in cadrul tuturor structurilor Proiectului enumerate mai sus, doar a ISPE si a directorilor sai nominalizati explicit. Speram ca interesul ISPE in aceasta Strategie sa nu fie legat de promovarea netransparenta a intereselor actionarului sau majoritar, compania de servicii energetice Romelectro.

Pentru solutionarea problemelor prezentate mai sus, ARCU propune:

- *punerea în discuție publică a caietului de sarcini privind modelarea cantitativă aferentă Strategiei Energetice, ca document derivând din stabilirea – publică – a principiilor și obiectivelor ce vor fi avute în vedere prin Strategie.*
- *asigurarea transparenței și echilibrului dezbaterilor publice prin informarea publică asupra întâlnirilor cu companiile energetice întrucât și (mai ales) consumatorii au dreptul de a cunoaște și eventual combate susținerile lor privind acest document public. Prin urmare, considerăm că dezbaterile trebuie organizate cu participarea tuturor părților implicate și nu în mod separat companiile energetice, respectiv institutele, ONG-urile și consumatorii.*
- *comunicarea stadiul măsurilor întreprinse în acest scop celor de mai sus.*

➤ **Nominalizarea unei persoane declarate incompatibile de Agentia Nationala de Integritate.**

O alta problema grava, de natura institutionala si chiar legala, o reprezinta nominalizarea actualului presedinte al ANRE in structurile organizatorice ale Proiectului de Strategie Energetica, acesta fiind declarat incompatibil prin decizia ANI Inca din februarie 2015.

Conform Legii de functionare a ANRE, la data aparitiei incompatibilitatii, mandatul inceteaza de drept.

Astfel,

Legea nr.160/ 2.10.2012 privind aprobarea Ordonantei de urgenta a Guvernului nr.33/2007 privind modificarea si completarea Legii energiei electrice nr.13/ 2007 si a Legii gazelor nr.351/2004 prevede:

„Art.4 Comitetul de Reglementare al ANRE

(13) Incompatibilitati

Membrii Comitetului de Reglementare actioneaza in mod independent de orice interes al participantilor la piata de energie electrica sau cea de gaze naturale, ...nu desfasoara activitati cu caracter lucrativ in sectorul energiei electrice, termice si al gazelor naturale, ..., nu detin actiuni sau parti sociale si nu pot avea calitatea de membru in organele de conducere la societati comerciale cu obiect de activitate in sectorul energiei electrice, termice si al gazelor naturale ori in orice alte domenii care se afla in competenta ANRE, in conditiile legii.

(14) Incetarea mandatului

Calitatea de membru al Comitetului de Reglementare inceteaza in urmatoarele situatii:

- 1. la aparitia unei incompatibilitati sau a unui impediment dintre cele prevazute la alin. (13).**

(15) Suspendare

Membrii Comitetului de Reglementare au obligatia sa notifice de indata, in scris, Parlamentului aparitia oricareia dintre situatiile de incompatibilitate prevazute la alin.(13). Pana la decizia Parlamentului, membrul Comitetului de Reglementare este suspendat de drept.”

Prin urmare, conform legii, se pare ca mandatul presedintelui ANRE a incetat de drept de la data aparitiei incompatibilitatii iar membrii comitetului de reglementare ar fi avut obligatia notificarii de indata a Parlamentului asupra aparitiei incompatibilitatii.

In aceste conditii, ne intrebam daca nu cumva si ceilalti membrii ai Comitetului de reglementare au o raspundere in ascunderea acestui caz si in prezervarea statutului actualului presedinte al ANRE.

Speram ca organele abilitate ale statului sa investigheze aceasta situatie, clarificand daca nu cumva, conform prevederilor legale mentionate, presedintele ANRE nu se face vinovat si de uzurpare de calitati oficiale. Corelativ, ar insemna si ca intregul Comitet de reglementare, in deplina cunostinta a indatoririlor legale, s-ar face vinovat de ascunderea acestei posibile infractiuni cu consecinte grave la adresa consumatorilor.

4 februarie2016